

SELETUSKIRI

Otsuse eelnõu „**Kõikide Põltsamaa valda planeeritud tuulepargialade eriplaneeringu koostamise lõpetamine**“ ja eelnõu seletuskiri esitati Põltsamaa vallale rahvaalgatuse korras kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 32 alusel 24.03.2025 ja on registreeritud dokumendiregistris 24.03.2025 nr 1-9/2025/531 all. Seletuskiri on täiendatud vallasekretär Merike Sumla poolt eelnõu menetluskäiguga.

I Rahvaalgatuse esitajate täiendavad põhjendused (eelnõule esitajate poolt lisatud seletuskiri)

Põltsamaa valla tuulepargialade eriplaneeringu vastu räägivad järgmised **kaalukad argumendid**:

1. Eestis kehtivad õigusnormid, sh müranormid ei ole tuuleparkide mõju hindamiseks adekvaatsed.

Seda väidet toetab asjaolu, et Kliimaministeerium on korraldanud riigihanke nr 280536 „Tuuleparkide mõju võrdlev analüüs ja juhend mõjuhindajatele“. Hanketeade avaldati 09.07.2024. See tähendab, et riik on aru saanud, et praegu kehtivad normid ei sobi tuuleparkide planeerimiseks ning keskkonnamõju hindamise kvaliteet ei ole piisavalt hea.

Väljavõte hanke tehnilisest kirjeldusest:

„Taastuvenergia osakaalu suurendamisel on oluline roll tuuleparkide rajamisel. Tuuleparkidega seotud keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) menetluste raames on Eestis rakendatud **erinevaid** mõõtmis- ja arvutusstandardeid ning **kehtestamata normtasemete (nt varjutuse hindamisel)** tõttu tuginetud välisriikide praktikatele ja juhenditele. Ühtse hindamissüsteemi kujunemist toetaks keskkonnamõju hindajatele (edaspidi *mõjuhindajad*) loodud juhendmaterjal, mille alusel anda hinnangut tuuleparkide tegevuse mõju kohta.“

Hanke eesmärgid:

- 1) „Koostada võrdlev analüüs välisriikide (nende seas vähemalt **Soome, Taani ja Saksamaa**; edaspidi *võrdlusriigid*) mere- ja maismaatuuleparkide rajamise ja kasutamise keskkonnamõju hindamist (*KMH* ja *KSH*) puudutavatest regulatsioonidest, normidest, meetodikatest, juhenditest ja praktikatest, keskendudes mõjudele nagu välisõhus leviv müra, madalsageduslik müra ehk infraheli, vibratsioon ja varjutamine.
- 2) Analüüsi tulemustele tuginedes **pakkuda välja konkreetsed ettepanekud Eesti tuuleparkide senise keskkonnamõju hindamise (*KMH* ja *KSH*) praktika kvaliteedi parandamiseks, välisõhus leviva müra, madalsagedusliku müra (infraheli), vibratsiooni ja varjutamise efektiivsemaks hindamiseks, prognoosimiseks ja reguleerimiseks ning antud häiringute ennetamiseks, vältimiseks ja leevendamiseks. Juhul kui analüüsist nähtub vajadus täpsustada, täiendada või muuta Eestis kehtivaid õigusakte, pakkuda lisaks välja põhimõttelised ettepanekud muudatuste tegemiseks.**
- 3) Analüüsi tulemustele tuginedes koostada juhendi eelnõu (edaspidi *juhend*), mis annaks mõjuhindajatele **konkreetsed suunised mere- ja maismaatuuleparkide keskkonnamõju hindamisel välisõhus leviva müra, madalsagedusliku müra (infraheli), vibratsiooni ja varjutamise käsitlemiseks, hindamiseks ning leevendus-, vältimis- ja ennetusmeetmete väljatöötamiseks.** “

2. Eestis soovitakse paigaldada maismaale tuulikuid, mis on samaväärsed meretuugenitega.

Keskkonnatasude seaduses (§ 21 lg 7) on sätestatud, et meretuulepargi mõjuala on kuni 20 km, maismaatuulepargi mõjuala (§ 55 lg 2) on vähem kui 250 m kõrguste tuulikute puhul kuni 2 km ja alates 250 m kõrguste tuulikute puhul kuni 3 km.

Põltsamaa valla tuuleparkidesse on kavas paigaldada 270 – 290 m kõrgused tuulikud. Sisuliselt on sellised maismaatuulikud (nt Tootsi tuuliku kõrgus 241 m ja võimsus 6,7 MW) kõrguse ja võimsuse poolest samas suurusjärgus meretuulikute (12 MW, rootori läbimõõt 214 m, Liivi lahe meretuulepark). Näiteks, Tootsi tuugen on seega ainult 1,8 x nõrgem ja rootori pindala vaid 1,6 x väiksem kui meretuulikul.

Küll aga on seadusjärgne mõjuala merel kuni 20 km, kuid maismaal AINULT kuni 2 km ehk 10 KORDA väiksem.

Olgugi, et veepind takistab müra levimist ja nähtavust vähem kui taimkate, kehtivad ka seal täpselt samad füüsikareeglid kui maismaal. Võib järeldada, et maismaatuulikute mõju ei ole seaduses adekvaatselt hinnatud ning meretuulepargi mõjualast tulenevalt peaks maismaatuulepargi mõjuala (häiringuala) olema oluliselt suurem.

3. Tuuleparkide keskkonnamõju on välja selgitamata (Aidu tuulepargi näitel).

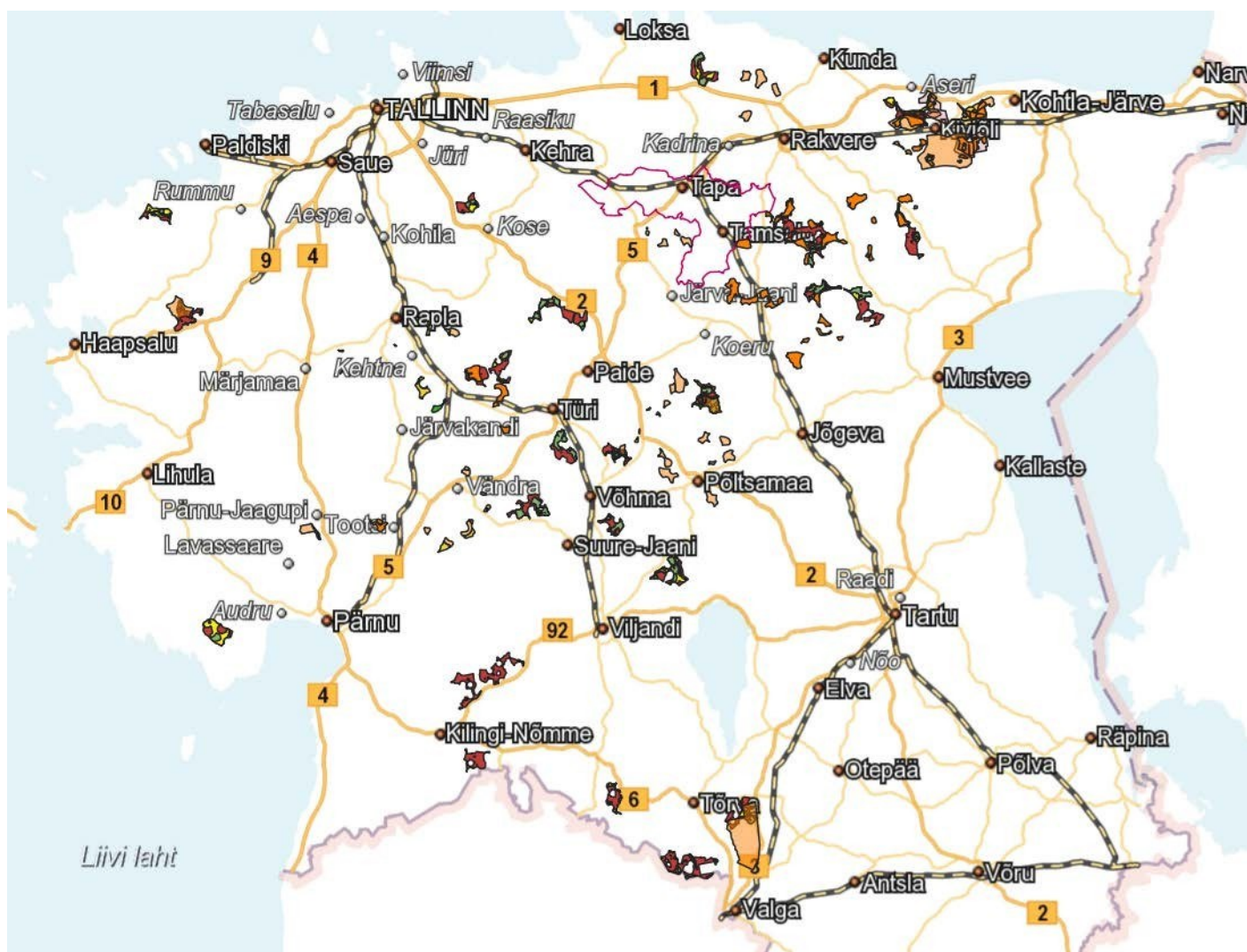
Eesti Kaitsevägi ja TTJA viisid Aidu tuulepargi ümbruses läbi kontrollmõõtmisi, mis näitasid, et midagi on tuulepargi tekitatavate elektromagnetväljadega väga valesti. Aidu tuulepark on tööd alustanud äsja ning tuulikud vaid 180 m kõrged ja võimsusega ainult 3,4 MW.

Kaitseväe luurekeskuse ülem Ants Kiviselg: „Tarbijakaitse- ja tehnilise järelevalve amet registreeris viimasel neljal aastal 16 kilomeetri kauguselt mõõdetuna tuulikute poolt tekitatud tsiviilraadiohäired – need ületasid hajaasustuse normeeritud elektriväljatugevuse sajakordselt (40 dB).“

4. Tuuleenergia liigarendamise seab ohtu Eesti rahva elukeskkonna ja looduse.

Allpool on üle-eestiline kaart, millel osaliselt 12 valda 24-st meile teadaolevast, kus planeeritakse tuuleparke (eriplaneering, detailplaneering, üldplaneering), lisaks riiklikud tuulealad (RePower). RePoweri alade oksjonid juba käivad.

Kaardilt on puudu vähemalt 12 valla tuulealad. See tähendab, et tegelik üldpilt on veelgi drastilisem. Lisaks tuleb arvestada, et kaart on pelgalt indikatiivne ning muutub ajas pidevalt.

Ühtekokku on arenduses **enam kui 100 tuuleala** – kohalikes planeeringutes ligikaudu 3880 MW (Keskkonnaportaali koondandmed november 2024) + riiklikult kaardistatud tuulealad (RePower) ca 1100 MW = ühtekokku enam kui 5000 MW. Need on üksnes maismaapargid. Meretuulepargid tuleb veel juurde arvestada. Eesti kõigi aegade elektri **tiputarbimine on vaid 1599 MW** (04.01.2024), keskmine tarbimine aasta lõikes ligikaudu 960 MW.

Euroopa Liidu taastuvenergia kiirendamise määrus (2022/2577) annab aluse alustada üksikjuhtumite korral erandi menetluse seoses asendusmeetmete leidmisega mis tagavad vähemalt samaväärse liigiseisundi säilimise, mille eelduseks on, et arendusalad on valitud väljaspool ökosüsteemi tundlikke alasid ja elupaiku.

Liikide kaitse puhul tuleks kõnealust eelistust kohaldada ainult siis ja niivõrd, kui võetakse asjakohaseid liigikaitsemeetmeid, mis aitavad kaasa liigi populatsioonide soodsa kaitsestaatus säilitamisele või taastamisele, ning selleks tehakse kättesaadavaks piisavad rahalised vahendid ja alad.

Põltsamaa vallas seevastu planeeritakse massiliselt tuuleparke peaaesjalikult metsamaale ning kaitsealuste liikide elupaikade ja looduskaitsealade lähedusse mis ei välista ebasoodsa mõju tekkimist ökosüsteemi aladele. Selline massiivne ülearendamine ei ole ELi määruse eesmärgi ja mõttega kooskõlas.

Nimetatud määruse põhieesmärk (määruse artikkel 3) on rahvatervise kaitse, kuid meretuulikute massiline paigaldamine maismaale on selle eesmärgiga vastuolus, seades ohtu kogu Eesti rahva

tervise ja elukeskkonna.

Seletuskirja täiendus: eelnõu menetluskäik

II Põltsamaa Vallavalitsuse seisukoht

Põltsamaa Vallavalitsus tuginedes KOKS § 32 lõikele 1 andis 21.04.2025 korraldusega nr 2-3/2025/78 „Seisukoha andmine Põltsamaa Vallavolikogu otsuse eelnõule „Kõikide Põltsamaa valda planeeritud tuulepargialade eriplaneeringu koostamise lõpetamine““ seisukoha ravaalgatusena esitatud otsuse eelnõule „Kõikide Põltsamaa valda planeeritud tuulepargialade eriplaneeringu koostamise lõpetamine“ (Seletuskirja lisa 1).

Vallavalitsus otsustas esitada nimetatud eelnõu vallavalikogule lahendamiseks ning andis seisukoha, et esitatud eelnõu tuleks jätta eelnõu Põltsamaa Vallavolikogu poolt vastu võtmata, kuna esitatud eelnõu on vastuolus kehtiva õiguse ja kohtupraktikaga järgmistel põhjustel:

1. Eriplaneeringu menetluses püütakse leida kõiki erinevaid aspekte arvestav lahendus. Juhul, kui kõiki tingimusi ei ole võimalik täita, ei ole välistatud, et tuuleparke Põltsamaa valda ei ole võimalik rajada, kuid asukoha eelvaliku täpsusastet arvestades ei ole antud menetlusetapis võimalik kõiki asjaolusid lõplikult hinnata ning sellest tulenevalt ka eriplaneeringu menetlust lõpetada.
2. Asukoha eelvaliku täpsusastet arvestades ei ole antud menetlusetapis võimalik kõiki mõjusid asukohapõhiselt ja lõplikult hinnata. Seda on võimalik teha eriplaneeringu järgmistes etappides vastavalt eelvaliku etapi tulemustele. Sellest tulenevalt ei ole otstarbekas ega ka õiguslikult võimalik eriplaneeringu menetlust käesolevas etapis lõpetada. Seda seetõttu, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalikud uuringud on läbi viimata ning võimalikud mõjud rohevõrgustikule piisava põhjalikkusega välja selgitamata ja võimalikud leevendusmeetmed kaalumata. Rõhutamist vajab, et eeltoodu ei välista eriplaneeringu lõpetamist eriplaneeringu järgmises etapis – olukorras, kus asukohapõhiselt läbiviidud keskkonnauuringute tulemused annavad vastuse, et Põltsamaa valda on tuuleparkide rajamine välistatud, toob paratamatult kaasa eriplaneeringumenetluse lõpetamise, selle elluviimise võimatuse tõttu. Kui asukohapõhiselt läbiviidud pinna- ja põhjaveekogumite uuringute tulemused annavad vastuseks, et tuulepargi rajamine antud asukohas on selgelt vastunäidustatud ja keskkonnale ebamõistlikku kahju tekitav, siis antud alal ka tuulepargi rajamisest loobutakse. Vastavat asjaolu aga ei ole käesolevas menetlusetapis võimalik veel lõplikult sedastada
3. Põltsamaa vald lähtub eriplaneeringu koostamisel eranditult kõikidest Eestis kehtivatest õigusaktidest, sh ka Euroopa Liidust tulenevatest õigusaktidest, aga ka rahvatervise kaitseks kehtivatest müranormidest. Omavalitsuse pädevuses ei ole riiklike õigusaktide muutmine. Eelnõu esitajate poolt viidatud Kliimaministeeriumi tellitud juhend „Tuuleparkide mõju võrdlev analüüs ja juhend mõjuhindajatele“ valmimine ei anna hetkel alust arvata, et kehtiv määrus ei sobi tuuleparkide mõju hindamiseks. Juhend koostati abimaterjaliks planeeringute koostajatele müraga seotud mõju hindamiseks. Liiatigi ei muutu juhise koostamisega kehtetuks siseriiklikud müra regulatsioonid. Eriplaneeringu edasisel menetlemisel lähtutakse ainult kõige uuematest kehtivatest normatiivdokumentidest – juhul kui Eesti Vabariigis kehtivaid norme (mis mõjutavad eriplaneeringu koostamist) muudetakse, siis tuleb vastavasisuliselt muuta ka koostatud eriplaneeringulahendust.
4. Vallale esitatud petitsioonide alusel, mis küll näitavad rahva tungivat vastuseisu tuuleparkide rajamisele, puudub kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluse lõpetamiseks hetkel õiguslik alus. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlust ei või lõpetada mistahes põhjusel, mida on

selgitanud ka Tallina Ringkonnakohus oma otsuses kohtuasjas nr 3-21-810, punktis 15. Põltsamaa vallas on õigus lõpetada eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamine eelkõige juhul, kui koostamise käigus ilmnevad asjaolud, mis välistavad planeeringu elluviimise tulevikus või planeeringu koostamise eesmärk muutub koostamise käigus või korraldaja eelarves puuduvad vahendid planeeringu koostamise, koostamise tellimise ja mõjude hindamisega kaasnevate kulude kandmiseks ja huvitatud isik selliseid kulusid ei kannaks, ehk lühidalt planeeringu võib lõpetada vaid planeerimisseaduses sätestatud mõjuvatel põhjustel. Käesoleval hetkel need mõjuvad põhjused puuduvad, samas ei saa välistada, et sellised põhjused tulevikus avalduvad.

Põltsamaa Vallavalitsuse 23.04.2025 kirjaga nr 7-1/2025/75-1 edastati volikogu otsuse eelnõu koos vallavalitsuse seisukohaga arvamuse andmiseks Enefit Green ASile ja Utilitas Wind OÜle. Arvamuse andmise tähtajaks määrati 30.04.2025.

Enefit Green AS esitas Põltsamaa Vallavalitsusele arvamuse andmise tähtaja pikendamise taotluse ja palusid HMS § 33 lõike 5 alusel eelnõu kohta arvamuse esitamise tähtaega pikendada kuni 21.05.2025 (registreeritud 30.04.2025 nr 7-1/2025/75-4). Põltsamaa Vallavalitsus nõustus tähtaja pikendamisega (registreeritud 02.05.2025 nr 7-1/2025/75-5).

Ka Utilitas Wind OÜ esitas Põltsamaa Vallavalitsusele arvamuse andmise tähtaja pikendamise taotluse ja palusid tähtaega pikendada kuni 23.05.2025 (registreeritud 29.04.2025 nr 7-1/2025/75-2). Põltsamaa Vallavalitsus nõustus tähtaja pikendamisega (registreeritud 29.04.2025 nr 7-1/2025/75-3)

III Enefit Green AS arvamus

Enefit Green AS esitas Põltsamaa Vallavalitsusele oma arvamuse volikogu otsuse eelnõu kohta 21.05.2025 (registreeritud 21.05.2025 nr 7-1/2025/75-6) (Seletuskirja lisa 2).

Esitatud arvamuses toodi välja, et eelnõu vastu võtmine esitatud kujul oleks sisuliselt põhjendamatu ning ka seadusega vastuolus järgmistel põhjustel (kokkuvõtvalt):

- planeerimisseadus ei võimalda eelnõus kirjeldatud alustel planeeringumenetlust ära lõpetada. Eelnõus välja toodud eriplaneeringu lõpetamise argumente Tallinna ringkonnakohus on sarnases situatsioonis analüüsinud ja hinnanud üheselt seadusvastaseks (Tallinna Ringkonnakohtu otsus asjas 3-21-810);
- puudub vastuolu üldplaneeringuga. Tuuleparkide võimalike arendusalade puudumine kehtivas üldplaneeringus ei välista tuuleparkide arendamist eriplaneeringu alusel. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks ongi olulise ruumilise mõjuga ehitise rajamiseks tingimuste määramine, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Põltsamaa Valla üldplaneeringus on märgitud, et üldplaneering ei käsitle olulise ruumilise mõjuga tuulepargi alasid, vajadusel saab neid kavandada üldplaneeringust sõltumatult, õigusaktis ette nähtud tingimustel;
- võimalike keskkonnamõjude hinnang on ennatlik. Hinnang kavandatavate tuulikute keskkonnamõjude kohta ei saa praeguses KOV-EP menetluse etapis olla aluseks tuuleparkide rajamise välistamiseks Põltsamaa valla territooriumil, planeeringuga pole kindlaks määratud kindlaid tuulikupositsioone ning nende tuulikupositsioonide keskkonnamõjusid ei ole käesoleva ajahetke seisuga veel hinnatud. Vallavolikogul pole õigust teatavate keskkonnamõjude olemasolu eeldada, viimata läbi seaduses ettenähtud keskkonnamõjude hindamist.
- viide direktiivile EL 2018/2001 ei ole asjakohane. Viidatud sättega kohustab Euroopa Liit liikmesriike looma ja määratlema taastuvenergia eelisarendusalasid, mille piires toimub projektide arendamine lihtsustatud ja kiirendatud menetluslikus korras. Eelnõust ei selgu, millist seost omab viidatud direktiivi säte Põltsamaa KOV-EPga või kuidas saab taastuvenergia kiirendatud ja lihtsustatud kasutuselevõtu eesmärgil kehtestatud õigusnormist tuletada aluse eriplaneeringu menetluse lõpetamiseks.
- Kehtivad müranormid ei anna alust Põltsamaa KOV-EP menetluse lõpetamiseks. Müranormide

ühtlustamine ja täpsustamine ei saa kujutada takistust Põltsamaa KOV-EP menetlusele, kuivõrd hangitud juhend on Kliimaministeeriumi poolt 06.03.2025 seisuga (sh enne eelnõu edastamist) avalikustatud. Juhindudes haldusmenetluse vormivabaduse ja eesmärgipärasuse põhimõtetest, on Põltsamaa KOV-EP teise etapi menetluse vajadusel võimalik arvestada ka KliM-i poolt välja töötatud juhendiga ilma menetlust katkestamata. Põltsamaa KOV-EP menetluse lõpetamine üksnes seetõttu, et vahepeal on välja antud uus juhend keskkonnamõtjude hindamise kohta, mida saab ka poolelioleva menetluse raames arvesse võtta, oleks viidatud haldusmenetluse eesmärgipärasuse ja efektiivsuse põhimõttega (HMS § 5 lg 2) vastuolus.

- vääralt on tuvastanud avalikku huvi. Põltsamaa KOV-EP lõpetamiseks on laekunud piisaval hulgal kohalike elanike allkirju, et need planeeringud peatada, kuid seadus ei sätesta võimalust Põltsamaa KOV-EP menetlust lõpetada teatava arvu seisukohtade/allkirjade andmise alusel. Tugev kohalik vastuseis on vaid üheks asjaoluks, mida tuleb planeerimismenetluse lõpetamise hindamisel kaaluda koos teiste (sh planeerimismenetluse jätkamist õigustavate) asjaoludega.

Kokkuvõtvalt leidis Enefit Green AS, et ükski eelnõus või selle seletuskirjas esitatud põhjustest ei ole õiguspäraseks aluseks Põltsamaa KOV-EP menetluse lõpetamiseks ning teeb ettepaneku jätta eelnõu pakutud kujul vastu võtmata ning jätkata Põltsamaa KOV-EP menetlusega, vähemasti kuniks tuulikupositsioonide selgumiseni ning keskkonnamõtjude hindamiseni.

IV OÜ Utilitas Wind arvamus

OÜ Utilitas Wind esitas Põltsamaa Vallavalitsusele oma arvamuse volikogu otsuse eelnõu kohta 21.05.2025 (registreeritud 23.05.20257-1/2025/75-7) (Seletuskirja lisa 3).

Esitatud arvamuses toodi välja, et rahvaalgatuses soovitud otsuste tegemine on selgelt õigusvastane ja huvitatud isikute õigusi rikkuv. Rahvaalgatuse eelnõus ei ole viidatud ühelegi asjaolule, mis annaks aluse KOV EP lihtsalt ära lõpetada. Asukoha eelvalik ja vastav mõju hindamine on toimunud nõuetekohaselt. Samas on ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks seaduses oma kord ning seadus ja kohtupraktika on ühene – põhjendatud ja konkreetsete vastuväidete korral KOV EP protsessi mitte ei lõpetata, vaid jätkatakse ja kogutakse täiendavat teavet, et vastavad korrektureid.

Põhjendused (kokkuvõtvalt):

- KOV EP algatamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks puudub alus. KOV EP ja KSH algatamist käsitletakse menetlustoimingu (mitte haldusaktina), mida ei saagi seega juriidiliselt kehtetuks tunnistada (TrtHKO nr 3-22-139, p 8-9). KOV EP algatamisega algatatakse planeeringu protsess koos KSH-ga, mille käigus selgitatakse välja, kas ja millisel kujul on tuuleparkide rajamine võimalik (TrtHKO nr 3-22-139, p 8 ja p 23). Rahvaalgatuse põhjendustes toodud asjaolud (mis on valdavalt sisult kriitika asukoha eelvaliku lahenduse ja läbi viidud KSH kohta) ei annaks isegi tõele vastavuse korral alust tagantjärele KOV EP algatamata jätmiseks (vrd PlanS § 96 lg 2 KOV EP algatamata jätmise alused).
- KOV EP menetluse lõpetamiseks puudub rahvaalgatuses esitatud etteheidete pinnal alus.
 - ✓ -KOV EP menetlust ei või lõpetada mistahes põhjusel. Rahvaalgatuse põhjendustes esitatakse paljuski sisuliselt etteheited asukoha eelvaliku lahendusele ja KSH-le tuuleparkidest avalduvate mõjude kontekstis. Asukoha eelvaliku lahenduse ja KSH kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete adresseerimiseks ning arvestamiseks on aga PlanS-is sätestatud detailne protsess (PlanS § 105 - PlanS § 108). Rahvaalgatuse etteheited (isegi tõele vastavuse korral) ei annaks alust KOV EP lõpetamiseks.
 - ✓ Põltsamaa valla tuuleparkide KOV EP asukoha eelvaliku lahenduses ÜP-ga mingit vastuolu nähtud ei ole.
 - ✓ Puutuvalt rohevõrgustikku ei välista Põltsamaa valla ÜP seletuskirja ptk 4.10 rohevõrgustiku aladele tuuleparkide kavandamist, oluline on mõju hindamine ning rohevõrgustiku toimivuse tagamine.

- ✓ Rahvaalgatuse eelnõu viide direktiivi 2018/2001 artikli 15c lg-le 1, mis sätestab taastuvenergia eelisarendusalade määramisel tehis- ja ehitatud pindade eelistamise suunise, ei ole asjakohane. Tegemist ei ole tuuleparkide asukohavaliku reeglga, vaid konkreetselt taastuvenergia eelisarendusalade (millele direktiiv loob lihtsamad loamenetlusreeglid planeeringu järgsesse etappi) määramisel kohalduva asukoha eelistuspõhimõttega. Direktiivid ei ole üldreeglina otsekohalduvad, vaid tuleb Eesti õigusesse üle võtta ning see protsess on käimas.
 - ✓ Eelnõus viidatud EnkS § 32¹¹ ei ole samuti asjassepuutuv. Kõnealuses sättes on kirjeldatud tingimusi konkreetsete range kaitse reeglite erandite kohaldamiseks. Kõnealuseid erandeid ei ole meile arusaadavalt Põltsamaa valla tuuleparkide KOV EP ja KSH puhul rakendatud. Analoogsel põhjusel ei ole asjassepuutuv ka määruse 2022/2577 artiklile 3 tehtud viide. Pealegi, isegi kui neid sätteid pidada asjakohaseks, on võtmeküsimuseks ka siin KSH-s läbi viidud mõju hindamine.
 - ✓ Riigihanke nr 280536 tulemusena 2025. aastal valminud juhend „Tuuleparkide keskkonnamõju hindamise juhend. Müra, vibratsioon, varjutamine“ ega lisa 1 „Tuuleparkide mõju võrdlev analüüs“ ei viita kuidagi, et Eestis läbi viidud tuuleparkide planeeringumenetluste KSH-d, ammugi konkreetselt Põltsamaa valla tuuleparkide KOV EP asukoha eelvaliku KSH oleks väärtelt tehtud, ei kehtivaid õigusnorme arvestades ega ka sisuliselt.
- Arvestada tuleb erinevaid huve ning ka huvitatud isikute õigusi, mida rahvaalgatusega soovitakse rikkuda. Planeerimismenetluses tuleb leida erinevate huvide vahel tasakaal (PlanS § 10 lg 1 ja RKHKo nr 3-17-2013, p 22). Arvestada tuleb muu hulgas KSH-s välja selgitatavate andmete põhjal tuuleparkide rajamisega seonduvaid positiivseid mõjusid ja võimalikke häiringuid (TalRKO nr 3-21-810, p 33-39). Kohalik omavalitsus ei saa üldist huvi taastuvenergia tootmisvõimsuste arendamiseks oma kaalutusotsuste tegemisel kõrvale jätta. Taastuvenergia arendamine on seaduslik ülekaalukas avalik huvi (RKHKo nr 3-17-2013, p 20).
 - Tuuleparkide mõjuala elanike sisuliselt põhjendatud vastuväiteid tuleb kaaluda ja lahendusi leida, aga ka neil ei ole vetoõigust (TalRKO nr 3-21-810, p 35) ega ka õigust nõuda absoluutselt kõigi tuulepargiga kaasnevate negatiivsete mõjude välistamist (TalHKm nr 3-24-1221, p 15). „Paljude inimeste“ vastuseisu ei saa samastada ülekaaluka avaliku huviga. Petitsioonidele allakirjutanute hulk ei ole Põltsamaa valla elanike koguarvuga võrreldes nii suur, et ka avalikus meelsuses põhjapanevaid järeldusi teha.
 - Arvestada tuleb planeeringu koostamisest huvitatud isikute (ja ka maaomanike) huve ja ka õigusi, sh omandipõhiõigust ja ettevõtlusvabadust ning õigust nende huvide õiguspärasele kaalumisele (TalRKO nr 3-21-810, p 39; RKPJKo nr 5-20-12, p 59). Planeeringust huvitatud isikul on lisaks õigus nõuda, et planeerimismenetlus viidaks lõpule mõistliku aja jooksul, sh ka siis, kui erinevate huvigruppide vahel puudub konsensus (RKHKo nr 3-17-643, p 14).
 - Rahvaalgatus kui vorm ei anna alust volikogule õigusvastase otsuse tegemiseks. Volikogu saab tegutseda üksnes seaduse piires - olenemata nõ rahva tahtest peab volikogu tegutsema kooskõlas õigusnormidega ja ka rahva tahet saab ellu viia üksnes nendes raamides (TalRKO nr 3-18-1298, p 10). Samuti, KOKS § 32 annab isiku(te)le õiguse nõuda oma ettepaneku menetlemist, kuid mitte meelepärase otsuse tegemist (TrtHKm nr 3-20-1502, p 6.1).